

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: " 9 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint, az udvarban hátul.

Miniszterek mandátuma.

Négy miniszter fog a fővárosban a választásokon megbukni. Nyiri Sándor a második, Hieronymi a hatodik, Plósz a kilenc-tizedik és Tisza István a negyedik kerületben. Ott kapják meg ők és politikájuk a vereséget, ahol legjobban fáj nekik, az ország szívében.

Sokáig bizonytalan volt a helyzet a belvárosban, mert Andrassy Gyula vonakodott a jelöltséget elfogadni. Most azonban, hogy elfogadta mégis s a választók bizalma mellette nyilvánul meg, kétségtelen, hogy a Nemezis keze eléri ellenfelét. A választók maguk fogják az ország első kerületében odavágni szavazatukkal, hogy olyan kormányról hallani sem akarnak, mely magát fanatikusnak mondja és vallja, de fanatizmusának minden tüzeit arra fordítja, hogy Ausztriának tegyen szolgálatot, ne pedig Magyarországnak.

Az ország fővárosában nem fognak olyan kormányférfiakat megválasztani, a kik méltóak akarnak lenni Ausztria kegyeire, de méltatlanoknak bizonyultak a nemzet előtt. Mit is keresnek ezek a miniszterek, mint képviselőjelöltek a fővárosban?

Vajjon nem tudják, vagy nem akarják elhinni, hogy a főváros

lakosságát nem lehet „megdolgozni“. Ott a trükkök, a csalafintaságok, az eszközök hasznavehetetlennek bizonyulnak. Ott a hivatalnoki kar mégis kisebbségben van szemben a választók tömegével és így nem lehet ráparancsolni a választók többségére.

Igenis: Ott is az elvekkel kell győzni. Hiába minden kortesagya-furtság, mert ott a jelölt mérlegre kerül s ha könnyűnek találják, kimondják az ítéletet fölötte. Szívvel érez, saját agyával gondolkodik a választó s nem ül föl semmiféle rabulisztikának, erőszaknak. A miniszterség nem imponál neki s ha a nemzet alkotmánya ellen Tisza István és kormánya hűtlenséget követett el, megkapja rá a választ.

Ha a 4-ik kerületben Tisza István kisebbségben marad, ez nem csak Tisza Istvánnak, de egyszerűsmind Tisza István politikájának csufos bukása lesz. Erkölcsi tanulság-számba megy majd s az ország népét meg fogja győzni arról, hogy a nemzet legdrágább kincsével, alkotmányával nem szabad, nem lehet úgy elbánni, mint ahogyan azt Tisza István tette.

A nemzeti válasznak ez a kezdete. A folytatása majd a Házban következik. Mert hisz minden kétséget kizáróan ott fog tartani az új

Házban, ahol tartott, mielőtt az országgyűlést feloszlatta. Soha sem fogja az ellenzék törvényesnek elismerni azt, ami törvénytelen és soha sem fogja megengedni azt, hogy a jogszegés a törvényhozás alapja legyen.

Már érzi is Tisza István, hogy a negyedik kerületben a csalódás nyomában van. Megeshetnék ugyan is könnyen, hogy a miniszterelnök mandátum nélkül maradjon, ami olyan eklatáns bizonyítéka volna az ország hangulatának és felfogásának, hogy a konzekvenciák elől még sem lehetne elzárkózni.

Ezért elhatározta, hogy Miskolc északi kerületében jelölteti magát, ahol sok a hivatalnok.

Menekülési kísérlet ez. De csak kísérlet.

A választások.

— Saját tudósítónktól. —

Az ellenzék vezérbizottsága ma délelőtt Kossuth Ferenc elnökle alatt újból ülést tartott, melyen gróf Apponyi Albert, gróf Batthyányi Tivadar, gróf Zichy Aladár, Darányi Ignác, Tóth János és Pallay Sándor párttitkár vettek részt.

A bizottság ma a következő jelölésekről vett tudomást:

A kunszentmártoni választókerület függetlenségi pártja újból Balogh Mihályt jelölte.

A kápolnai kerület pártkülönbség nélkül összegyűlt választói Samassa Jánost

Munkácsy János és P. Nagy Zoltán hangversenye.

Vasárnap este ritka zenei élvezetben volt része annak a közönségnek, mely érdeklődve jött el a Bika disztermébe, hogy meghallgassa a kis Munkácsy Jánosnak, a külföldön annyira ünnevelt hegedűművészek játékát és újra élvezze P. Nagy Zoltánnak, a kitűnő művésztanárnak mesteri zongoraelőadását. A Munkácsyt megelőző jó hír és Nagy Zoltán ismert művészi képessége egyaránt hozzájárultak ahhoz, hogy zenei közönség igazán szokatlanul nagy számban vonult fel a hangversenyre. S hogy teljesen őszinték legyünk, bevalljuk, hogy valami meglepetésfélét éreztünk; szokatlan, ismeretlen valami volt az, hogy bármilyen nagy művész hangversenyére telt ház gyűljön össze Debrecenben, a hol hét országon át reklamirozott zenik is csaknem csupasz falaknak játszottak már.

Munkácsyról azt irták a new-yorki és párisi lapok, hogy riválisa Kubeliknek. A tegnapi hangverseny csaknem teljesen igazat

adott külföldi kollegáinknak. Mert ha ma, 17 éves korában, nem is vetékedik Kubelikkel, bizonyos, hogy rövid pár év alatt a Munkácsy művészete ott lesz, azon a magaslaton, a hol a legnagyobb virtuózoké állott. Nagy arányok vannak kibontakozóban az ő hegedűjátékában s nem vélünk csalódnai, ha azt állítjuk, hogy ragyogóbb auspiciumokkal művész még sohasem indult el világot hódító pályájára elé. Nagy tehetség a kis Munkácsy ma is; legfőleg a virtuozitásának, csodálatos tehetségének egyes speciális tulajdonságait kell teljes tükélyre fejlesztenie, hogy igazán fényes csillag legyen belőle. Nem tulszás ez s ennek bizonyításánál egyszerűen arra utalunk, hogy Kubelik, Burmester s a többi nagyok is hasonló körülmények között kezdték művészi pályájukat.

Wieuxtemps balladáját s polonaise-át, Beethoven románcát (op. 50.), Ernst Airs hongroise-át s Rubinstein csodaszép románcát, melyet legutóbb Fűredi Sándortól hallottunk, játszta el Munkácsy. A Wieuxtempsballadát is gyönyörűséggel élvezték, az Ernst

magyar ábrándját pedig a legtkételesebb, teljesen zavartalan s fenséges élvezettel hallgattuk s ráadásul adott Rubinstein-románcot is mély érzéssel játszta el s talán itt csodáltk meg legjobban a művész technikáját. A közönség hálás is volt az új nagyság iránt; minden szám után frenetikus tapsvihar hangzott fel, mintha örült volna mindenki annak, hogy magasra emelkedett a rég várt magyar csillag is, akit ünnepelni is dicsőség.

P. Nagy Zoltánt a magyar közönség s különösebben a debreceniek már régen szeretetükbe s nagyrabecsülésükbe fogadták. A jeles művészt zajosan ünnepezték, éljenezték az este is, mikor kettős és néhéz szerepet töltött be: önállóan is játszott s Munkácsyt is kísérte. A kíséret, melyet adott, tökéletes volt; a Chopin-polonaise hangjai pedig gyönyörűen, andalítóan keltek ki az ő mesteri billentése alól, a Rosenthal-Papillons-ban pedig a művész végtelenül kifejlesztett technikáját csodáltk meg újra. Amit ráadásba kaptunk tőle, az is teljes hatást keltett.

A farsangi idényre

készítünk. — Minél tömegesebb látogatásért esedez

mintaszerűen szervezett varrótermünkre tisztelettel felhívjuk a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét, ahol esküvői, estélyi és báli valamint utcai öltözékeket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig — bárhol vásárolt kelmékből is; — a legújabb divat szerint gyorsan és jutányosan női ruha varró-terem, DEBRECZEN-ben, Batthyány utca 1. szám.

őzv. M. Ring Marie és veje

jelölték, a ki függetlenségi programmal lép fel.

A *pincehelyi* kerület választói Rátkay Lászlót jelölték egyhangulag.

A *siklói* kerület tegnap újból gróf Benyovszky Móricot jelölte, aki nyomban megtartotta programbeszédét.

A *dévai* kerület gróf Thoroczkay Viktort jelölte.

A *nagykálói* függetlenségi polgárok újból dr. Mezőssy Bélát jelölték. A jelölő gyűlésről Kossuth Ferencet táviratban üdvözölték.

A *díoszegi* kerület függetlenségi polgárai tegnap Szász Zsombát jelölték.

Aradon Barabás Béla e hó 18-án tartja programbeszédét, melyre gróf Apponyi Albert is leutazik.

A *hódmezővásárhelyi* kerület újból Endrey Gyulát jelölte.

Az *alsó-dabasi* kerület Keller István ügyvédet jelölte ellenzéki programmal.

Szent-Gróthon Eötvös Zsigmond Kossuth-párti, Kálmán Károly néppárti és báró Harkányi Frigyes szabadelvűpárti jelölt áll egymással szemben.

A *pápai* újpárt tegnap tartott ülésén jelölte báró Bánffy Dezsőt. A jelöltség elvállalására e hó 11-én küldöttség kéri meg az Új-párt vezérét.

Miskolcon a déli kerületben az ellenzék dr. Baracs Marcellt jelölte. Az északi kerületben gróf Tisza István miniszterelnök lép fel.

A *kisjenői* kerületben dr. Lázár Nándort akarja megnyerni az ellenzék. Ha ő nem vállalja a megbízást, akkor Purgly László lép fel.

Bethlenben a szabadelvűpárti Fejérvári ellen a disszidens Barcsay Tamás fog fellépni.

A *nagyajtai* kerületben Weisz Berthold nem lép fel többet. Helyette gróf Bethlen József próbálkozott.

Alvincen Szűcs Pállal szemben Szalánczy Jenő nagybirtokost jelölte az ellenzék.

A *hajduböszörményi* függetlenségi párt újból Benedek Jánost kandidálta.

A *nagyiklői* kerület újból gróf Wass Béla disszidens kiáltotta ki jelöltjéül.

Hajdunánáson egyhangulag Rákosi Viktort jelölte ismét az ellenzék.

Zilah egyhangulag Lengyel Zoltánt jelölte újra.

A *jászberényi* függetlenség egyhangulag gróf Apponyi Albertet jelölte.

A tisztviselők szavazata.

Hivatalos presszió.

Minden választás alkalmával, de az idén különösen sokat panaszkodik az ellenzék a miatt, hogy a tisztviselőket valósággal kényszerítik arra, hogy szavazatukkal a kormány jelöltjét támogassák. A tisztviselők megrémítése az idén már annyira fejlődött, hogy Darányi Ignác joggal és bátran mondhatta Budán, a vizivárosi választók gyűlésén: *Nem azt kérdelem én önöktől, van-e itt valaki, a ki tud rá esetet, hogy a tisztviselőt hivatalos uton kényszerítik a kormánypárt táborába, hanem azt kérdelem: van-e önök közt valaki, a ki most erre esetet ne tudna?*

A tisztviselők szavazatának kérdése tehát napirendre került; minden politikai társaságban — pedig most minden társaság politikai — ezt a kérdést feszegetik.

Azzal azonban, hogy a tisztviselők presszionálását tagadjuk, vagy megvalljuk, elítéljük, vagy helyeseljük, a kérdés megoldva nincsen.

Mivel tartozik a tisztviselő a kormánynak? *Hogy a tisztelet külső jelein s a hivatalos ügyekben való engedelmisségen kívül semmi egyébbel nem tartozik, azzal körülbelül mindnyájan tisztában vagyunk, mert hiszen a tisztviselő a köznek, az államnak a szolgálója és nem a kormányé.* De mivel tartozik a köztisztviselő az államnak? Nincs az a bölcs, a ki erre a kérdésre meg tudna felelni. Mert az általános frázis, hogy minden igyekezetével tartozik az állam javát munkálni, éppen nagy általánosságánál fogva nem felelet, mert az igyekezet nem oly dolog, hogy mindig meg lehetne mérni és bírálni, hogy mi az állam java, a melyet munkálni kell, azt nem mindig a kormányok tudják legjobban megállapítani. Legközelebb járunk az igazsághoz, ha úgy fogjuk föl a dolgot, hogy az állam egyes embereknek (tisztviselőinek) munkaerejét bérbe veszi bizonyos célra és bizonyos föltételekkel. A hivatal minémisége, a hivatal működésére vonatkozó törvényes rendelkezések, a javadal-mazásról szóló törvény s a szolgálati pragmatika (mely elavult formában bár, de ma is meg van) szabályozza úgy, a hogy a tisztviselő jogait és kötelességeit.

De mindezeknek a törvényes rendelkezéseknek a veleje csupán annyi, hogy tartozik a tisztviselő az államnak bizonyos munkamennyiséggel, a munkában rendszeretettel s a hatóságokkal és magánosokkal szemben a társadalmi érintkezés bizonyos formáinak megtartásával. Ennél többel a tisztviselő se az államnak, se a kormánynak, se senkinek nem tartozik. Az állam bérlő az ő munkaerejét, bizonyos korlátok között, de nem bérlő az ő egyéni jogait. Mióta a rabszolgaság jogi állapota a művelt világrészekben megszűnt, azóta nem akadt ép elméjű ember, a ki azt állította volna, hogy az egyénnek vele született, természetes jogaival bárki más rendelkezhetnék. A politikai jog az egyéni jogok közé tartozik oly államokban, a hol ez el van ismerve; és nálunk el van ismerve. Az egyénnek politikai jogaival csak ő maga rendelkezhetik, senki más. Ki nyílt fenyegetéssel, erőszakoskodással, vagy a csöndes megrémítés számtalan eszközeinek valamelyikével korlátozni akarja a politikai jog gyakorlásának szabadságát, az olyasmit követ el, a mire a törvénykönyv súlyos büntetést szab.

Hogy lehetséges, hogy hivatalos presszió mégis van, sőt a presszió uralkodik az egész tisztviselői ka-

ron? *Nem vall-e bizonyos gyáva-ságra a tisztviselők részéről? Nem mondta-e Bánffy Dezső báró is, a ki pedig e téren a legelső tekintély, hogy a tisztviselőket politikai állás-foglalásukért nem lehet üldözni, ha összetartanak?*

Nem így van a dolog; Bánffy-nak még hiányosak a tapasztalatai. Ha egy városban husz-harminc tisztviselő összetart s nem enged a hivatalos presszióknak: az összetartás bizony nem menti meg őket az üldözés ezer nemétől. **Csak ha mindannyian összetartanak s ha együttvéve nagy tömeget alkotnak, csak akkor vannak védve a bosszu ellen.**

Miben rejlik a tisztviselőkre nézve a politikai jogok szabadságának védelme? A mi viszonyaink között csak egy védelem lehetséges: az egyéni becsület kérdésévé kell tenni azokat a dolgokat is, a melyeket politikai téren követnek el. A korrupció némely speciálisan magyar nemeinek csak az a forrása, hogy Magyarországon nem kevés sikerrel igyekeztek különválasztani a politikai becsületet az egyéni becsülettől. Ennek az állapotnak hamar véget lehet vetni. Becsületről lévén szó, a legkisebb szatócs is e kincs birtokában ér annyit, mint a legrégibb rangú titkos tanácsos. Tehát mindannyian részt vehetünk a levegő megtisztításának munkájában, s a munkánk nem is nehéz. Csak annyit kell tennünk, hogy nézzünk le, vessünk meg mindenkit, a ki merényletet akar elkövetni a politikai jogok szabad gyakorlása ellen, s nézzünk le, vessünk meg mindenkit, a ki engedi, hogy nemcsak munkaerejét, de politikai jogait, egyéni természetes jogait és meggyőződését is kibéreljék. Ha a társadalomnak bár a legszegényebb köreiben is ez a fölfogás érvényesül: csodás hatása lesz.

Ha egy ur, akármilyen nagy ur, a politikai becsület köpönyege alatt merényletet követ el az egyéni szabadságok ellen s azt tapasztalja, hogy nem akad ember, aki köszön neki, hogy van olyan ajtó, amelyet becsuknak az orra előtt s van olyan ember, a ki nem siet megszorítani a feléje nyújtott kezét — egyszerre vége a mai rendszernek s felszabadulnak a lelkek a szolgaság alól. Mert miért van oly szörnyű nagy ereje a nyilvánosságnak, nagyobb, mint az állami hatalom egész teljességének? Azért, mert igen kevés gonosztevőt nem számítva, mindenki jobban fél a társadalom véleményétől. A társadalomban szörnyű nagy erő rejlik s csak ez az erő elég hatalmas arra, hogy megvédelmezze mindenkinek az egyéni jogait, a hivatalos presszió ellen is.

Választási zászlókat

és jelvényeket, olcsón és gyorsan készít a

Komáromi nyomda Debreczen,
Piac-utóza 77. szám. — Tessék árjegyzéket kérni.

VIDÉK.

Megfagyott család.

— Saját tudósítónktól. —

Szomoru fölfedezésre jutott tegnapelőtt — mint nekünk írják — a szatmármegyei csendőrség egyik járőre. Portyázás közben ugyanis a csengeri pusztá közelében az ut mellett egy mély árokban felborult kocsi találtak. A kocsi előtt pedig két megfagyott ló. A csendőrök a nagy hófúvástól nem tudták a kocsit kiemelni s ezért a legközelebbi tanyáról hívtak segítséget.

A mikor a kocsit kiemelték, a kocsi alatt egy asszony és három apró gyermek esontta fagyott holttestét találták. A megindított nyomozás során megállapították, hogy a szerencsétlenség áldozatai Macsonya Péter és családja. Macsonya mint béres szolgált az ugoesamegyei Ferenczi-tanyán, a honnan elindult családjával kocsin, hogy új szolgálati helyére, a szatmármegyei Csengeri-pusztára költözzön. A nagy viharban nem tudtak messze jutni s ezért utközben meg kellett szállniok egy csárdában, a honnan másnap reggel indultak tovább.

A szél akkor lecsendesedett, de utközben, a mikor már alig néhány kilométernyi távolságban voltak rendeltetési helyüktől, az időközben kitört hóvihar megakadályozta őket a továbbutazásban. A sötétség beálltával a lovak is, meg a gazdájuk is eltévesztették az utat és befordultak egy mély árokba, a honnan aztán nem tudtak többé kiszabadulni.

A halott ember zsebében megtalálták még azt a néhány forintot is, a melyet a Ferenczi-tanyáról történt távozása után volt gazdájától kapott. A szerencsétleneket beszállították a legközelebbi községbe, a hol a hivatalos boncolás, illetve a hullaszemle megejtése iránt a szolgabíró intézkedik.

Feloszlott olvasóegylet. Nemrég alakult meg az érsemjéni olvasóegylet, mely a tagok részvétele miatt már is feloszlott. A feloszlásról felvett jegyzőkönyvet be-terjesztették a vármegye alispánjához, a mely tudomásul vette azt.

Meghosszabbított engedély. A Nagyléta—Vértés állomástól Székelyhidig építendő vasut vonalra kiadott engedélyt a kereskedelmi miniszter egy évre meghosszabbította. Az új vasutat a debreceni—derecskei—nagylétei h.-é. vasut r. t. építi.

Rejtélyes gyilkosság. Feketető községben az utcán meggyilkolva találtak Gabrián Vaszali paraszt gazdát. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen ember bosszu áldozata lett. A csendőrség megindította a nyomozást.

Agyonlőtt községi bíró. Tulkáról jön az értesítés, hogy ott Popa György volt községi bíró ablakán belöttek s a golyó az áldozatot halálosan találta. A nagyváradi kir. törvényszéki vizsgálóbíró részéről Nizsalovszky Endre ment ki a bizottsággal a helyszínére s megkezdték az eljárást, hogy az ismeretlen merénylet kézrekerítsék.

Holttest a káposztás-kertben.

A varjuk prédája.

Debrecen, jan. 10.

Hadházi tudósítónk borzalmas esetről értesíti lapunkat. Kiss Elek

hadházi gazdálkodó még ó-év utolsó napján elindult Bökönybe, hogy onnan dohányt hozzon. Azóta senki hirt sem hallott felőle. Keresték, a csendőrség is kutatott utána, de minden eredmény nélkül.

Tegnap délután hadházi gyerekek csoportosan mentek ki a város alatt elhúzódó ugynevezett káposztás-kertbe varjukat lőni. Egy helyen egész tömeg varju kopácsoló hosszú csőrével. A gyerekek közel mentek és akkor látták, hogy a jeges földön egy holttest fekszik s a varjuknak az képezte prédáját.

Szaladva futottak vissza Hadháza, ahol elmondták mit láttak s az előjáróság küldöttei mentek ki a helyszínére, hogy a hir valódiságáról meggyőződést szerezzenek. Megborzadva győződtek meg a valóságról.

A holttestben felismerték Kiss Elek hadházi gazdálkodót, aki ó év utolsó napján eltűnt. De ekkor már a holttest jórészét felfalták a varjuk. Az egyik szemét kivájták, a tüdejét, máját megették, testének jobb részét egészen felfalták.

A helyszínén megjelent dr. Kozma János hadházi orvos is, de a részben feloszlásnak indult, részben elpusztított holttesten nem lehetett megállapítani külerőszak nyomait. Rejtély fedi tehát azt, hogy a szerencsétlen sorsra jutott ember megfagyott-e, avagy bűncselekmény áldozata.

A szörnyű leletről a hadházi előjáróság táviratban értesítette a debreceni vizsgálóbírószéket, amelynek kiküldöttei ma tartanak helyszíni szemlét és vizsgálatot.

Kiss Elek 49 éves ember volt, házzal, földdel birt s nagy családot hagyott maga után. Egyik fia a borzasztó eset hírére annyira rosszul lett, hogy felgyógyulásához se igen fűznek reményt.

A VÁROSHÁZARÓL.

A főispán Budapesten. Domahidy Elemér főispán tegnap délelőtt Budapestre utazott. Ezen utazása szoros összefüggésben van a küszöbön álló választásokkal.

A központi választmány ülése. Debrecen sz. kir. város központi választmánya folyó január hó 12-én esütörtökön délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében ülést tart. Tárgyak: 1. Megalakulás és ezzel kapcsolatban a törvényben előírt hivatali eskünek letétele. 2. Jegyzőválasztás. 3. Az országyűlést újból egybehívó legfelsőbb leirat, s ebből folyólag a debreceni képviselőválasztások idejének meghatározása és a választás folytán szükséges összes előintézkedések megtétele. A tárgyak fontosságára tekintettel, bizottsági tagok a megjelenésre különösebben is felkértek.

Hajdúvármegye a múlt hóban.

Közigazgatási bizottsági híres.

— Jan. 10.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt rendes havi ülését, a melyen jelen voltak Weszprémy Zoltán főjegyző, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Czeglédy Mihály t. főügyész, dr. Losonczy Álmós t. főorvos, Pákozdy Sándor tb. főjegyző, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály kir. főmérnök, Csapó István, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Lévay Márton, Kiss Ferenc, dr. Popper Mór, Veszprémy István.

Az alispáni jelentés szerint a közbiztonsági viszonyok az elmúlt december hónapban általában véve jók voltak s figyelemre méltóan nem zavartattak meg.

H.-Sámson és T.-Csege községekben és H.-Nánás városban a száj- és körömfájás, H.-Nánáson a sertésorbán és H.-Hadházaon a sertésvész megszűntek. A sertésvész fellépett újonnan Nádudvaron és P.-Ladányban.

A főorvos jelentése szerint az egészségügyi viszonyok kedvezőbbek voltak decemberben mint novemberben.

Járványos betegségek közül a roncsló toroklob 6 községben 13 gyermekben fordult elő 4 halálozással.

Vörheny 7 községben volt 51 újabb megbetegedéssel. Az összes 69 beteg közül 10 gyerek elhalt.

Ragályos betegségben 109 megbetegedés volt összesen 15 halálozással.

Öngyilkosok lettek egy hó alatt a megyében 4-en.

Született a hó folyamán 613 gyerek 16 halvaszületéssel. Elhalt 355 egyén, így a születések 242 esetben multák felül a halálozásokat.

SZÍNHÁZ.

A színház-bizottság cenzurája.

Debrecen, jan. 10.

Debrecen kulturtanácsnoka javasolja a színház-bizottságnak, hogy Vajda László Színészek című darabját ne engedje előadni a debreceni színpadon.

Nem hisszük, hogy a színház-bizottság gyámkodása a gyakorlat során eddig elismert korlátokon túl csapjon; nem tételezzük fel, hogy hivatásuk magaslatán álló férfiak szakbizottsági formák között irodalmi cenzura gyakorlatába belemenjenek, nem hisszük, hogy hivatásukat félremagarázzák és az így támadt kritikának kitegyék magukat.

A Színészek előadását meggátolni szándékolt javaslat azon az alapon épül fel, hogy a darab leplezetlen igazságokat ölel fel a színészéletből. Lesz szavunk a javaslathoz. Előbb azonban a jelzett igazságokkal érintett körről akartunk elfogulatlan véleményeket regisztrálni. Ezekből adjuk elsőnek szintársulatunk irodalmi kvalitásainól is jól ismert tagja, Sebestyén Géának alábbi idevonatkozó sorait.

Készítik:

Elismert legjobb magyar pezsgő Pártos s Surányi pezsgőbogyósok
a „FRÉGOLI SEC”

Budapest, VII. József utca

Kapható minden előkelő kávéházban vendéglőben és szállodában s a legtöbb jóhírű fűszeresemegye üzletben. Utánzásától óvakodjunk.

Szinészek.

Vajda László ezzel a címmel szindarabot írt. A Vígsház elfogadta és előadta. A darabot nem láttam, nem is olvastam. Annyit azonban tudok róla, hogy irodalmunk kitünőségei és legjelesebb esztétikusaink elismerték a szerzőjéről, hogy nagyra hivatott talentum, a kibén duzzad az alkotó erő.

Ezek alapján a debreceni színház igazgatójának az irodalommal és a közönséggel szemben is egyaránt tartozó kötelessége, hogy a darabot megszerezze és Debrecenben is előadja. Makó megtette azt is és meg akarja fenni emezt is. Azonban a szándéka egyelőre megtört azon, hogy a színház felügyelője a darab betiltását javasolja.

Mielőtt tovább mennék, komoly kötelességemnek tartom elismerni, hogy Oláh Károly kulturtanácsos urat a színművészetel szemben tanusított szeretete vezérli ebben a kérdésben is.

Ez azonban nem *színművészeti* kérdés, hanem tisztán *irodalmi* ügy! Miután pedig a színművészet feltétlenül az irodalom szolgálatában áll, tehát a színművészet érdekében nem lehet és nem szabad rést ütni az irodalmon.

Mert az mindenképen fonák állapot, ha a zsellér — ha mindjárt jószágkormányzóságig vitte is — végig nyújtózkodjék a kastély bársonypamlagján — a gazda pedig künnrekedjen a szénaboglya tövében.

... Vajda László munkája sok illetékes tényezőktől elismert irodalmi értékű alkotás.

Hogy véletlenül színészekről és színibizottságokról beszél, az teljesen mellékes és alárendelt dolog. Ayschylostol napjainkig minden idők minden szindarabjában, a római pápától lefelé tárgyaltak minden rendű és rangú emberekről! Hol az egekig magasztalva őket, hol lecepepülve a sárga földig!

Miért ne lehetne hát színibizottságokról meg színészekről is beszélni? Hogy Vajda László az 6 darabjában ezekkel az emberekkel kérelhetetlen nyerseséggel bánik — az irodalmi szempontból ép úgy lehet erény is, mint bűn.

De ennek a kérdésnek nem valamelyik hivatali irodában kell eldőlnie, hanem a közönség ezerfejjé ítélőszéke előtt.

Vagy jó darabot írt Vajda László — vagy nem! Ha a darabja rossz és hazug, akkor — úgy elbukik, hogy attól koldul. — Ha azonban igaz és jó — akkor semmiféle érzékenykedés nem jogosult arra, hogy ezt a darabot lomtárba lökessék. Végre is a kaszók, klikkek és egyes testületek kényes szája izének szolgálatában nem teremthetünk irodalmat — legföljebb csak görnyedező lakájokat. A színpadnak pedig legfőbb hivatása az, hogy merész lelkű és erős gerincű irodalom szószéke legyen.

A debreceni közönség jól ösmeri az 6 színibizottságát, meg az 6 színészeit is.

Hát miért ne tudhatná meg ez a közönség a Vajda László darabjából, hogy mi történik ezekkel az emberekkel például Tisza-Roffon vagy Nagy-Szalontán. Ott is fereg a világ kereke és ott is vannak emberek fájdalmas züllésben és megdőbbentő kétségbeesésben. Nagyon természetes, hogy azokról a megrázó emberi jelenetekről a hivatott eset nem festhet csendéleteket, hanem csakis zord vihart és enyészetet.

A mi pedig a színi bizottsági vagy színeszi érzékenykedést illeti, — az irodalmi szemponttal szemben az teljesen jelentéktelen magán ügy, a melynek egyszerű megoldása az, hogy a kinek nem inge, ne vegye magára. E tekintetben már csak tartsunk a jó öreg Echegaray-vel:

„Ha a cserépre ráütünk, széttörök — ha az acélra ráütünk, hangjából ösmerjük meg tisztaságát.”

Sebestyén Géza.

Csiky László jubileuma.

A Csiky László jubileumát rendező bizottság január hó 10-én, kedden délután 4 és fél órakor a városház 26. sz. szobájában ülést tart. Tárgy: A jubileum előkészítése.

Színházi hírek.

Ma, kedden kerül színre Barna Izsó 3 felvonásos nagy operettje, a „Casanova”. Az operett főbb szerepeit Rózsa Lili, Mezei Andor, Faragó Odön, Iványi Antal, Karacs Imre és Virágháty Lajos játsszák. A színház legközelebbi ujdonsága a „János vitéz” című 3 felvonásos daljáték lesz, melyet Petőfi költői elbeszéléséből Bakonyi Károly írt, zenéjét Kacsok Pongrácz írta. A felvonások címei a következők: I. felvonás „Jancsi és Iluska”. II. felvonás „A rózsaszál”. III. felvonás I. kép „A kék tó”. II. kép „Tündérország”. III. kép „Otthon”. A daljáték címszerepét Rózsa Lili fogja játszani; hálás szerephez jutottak még a darabban Sugár Aranka, Krémerné Lili, Havasi Szidi, Iványi Antal, Krémer Jenő, Szilágyi Aladár és Virágháty Lajos. A daljátékot az igazgatóság fényes kiállítással hozza színre, a szabóműhelyekben hetek óta dolgoznak az új jelmezeken.

A Színházi Ujság minden előadás szövegét és színlapját, azonkívül a legérdekesebb színházi híreket is közli. Egyes szám ára három krajcár.

UJDONSÁGOK.**A postatiszt tragédiája.**

Debrecen, jan. 10.

(Saját tudósítónktól.) Egy család megrendítő drámája mély megilletődést teremtett a helybeli, különben nyugodt, csendes posta- és távirada-hivatal tisztviselői közt. Kollégájuk, Sereghy Sándor tragédiája hozta ki őket a rendes kerékvágásból.

Sereghy Sándor posta- és táviradatiszt egyike volt a hivatal legszorgalmasabb tisztviselőinek. Pár évvel ezelőtt nősült s fiatal nejével a Domb-utca 9. szám alatt lakott. A fiatal pár boldogan élt s boldogságuk csak növekedett, mikor golya szállott szerény lakásukba. Két szép gyermeket hozott. Mind a kettő fiu volt.

Az ujdonsült apa és anya öröme hártalan volt. Sajnos, ez az öröm nem sokáig tartott. A legsötétebb kétségbeesés váltotta fel. Az egyik kis fiu meghalt. Könyözve kísérték ki utolsó útjára a kis ártatlant. Fájdalmuk enyhülése után kettőzött szeretettel csüngtek a megmaradt kis fiun.

Sereghy hivatalából hazajövet órák hosszáig eljászott vele, csókjaival halmozta el, míg csak el nem aludt. Az egyik gyermek halálával okozott seb már hegedni kezdett, mikor egy újabb csapás ismét felzakította azt. **Négy nappal ezelőtt meghalt a második gyermek is.**

Ez a csapás rendkívül lesújtotta a fiatal párt, de különösen a beteges Sereghyt. Könyves szemekkel állított be főnökéhez, a helyettes posta főnökhöz és **gyermekének temetésére egy délutánra szabadságot kért, de ez kereken megtagadta a szabadságot** azzal, hogy szükség van rá a hivatalban, helyettes pedig nincs.

A kegyetlen, elutasító válasz annyira megtörte a szegény embert, hogy beteg lett. Alig birt a lábán állani s kocsin vitette magát lakására. Otthon ráborult a kised koporsóra és sirt, zokogott míg el nem érkezett az idő, hogy hivatalba menjen, a hova minden erejét megfeszítve, el is ment.

A temetés nélküle folyt le. A gyöngye beteges ember erejét azonban ez az eset annyira megviselte, hogy beteg lett. Szombaton feleségének rosszulról panaszkodott, vasárnap már képtelen volt elhagyni ágyát. Ereje egészen elhagyta.

Felesége felizent a hivatalba, hogy férje nagyon beteg, nem mehet föl. A helyettes postafőnök becsengette a szolgát, akire ráparancsolt, hogy **azonnal menjen Sereghy lakására s a nevében parancsolja meg, hogy rögtön jelentkezék szolgálatra.**

A szolga csakhamar visszatért s maga is igazolta, hogy Sereghy nagy beteg. A helyettes főnök nem hitte. Ujra elküldte a szolgát s mikor ez ismét egyedül tért vissza, harmadszor is érte küldött.

Sereghyné a fájdalomtól magánkívül vezette a szolgát férje beteg szobájába.

— Nézze — mondta sirva, — **hiszen szegény férjem a végperceit éli. Hát mit akarnak tőle?**

Nem is gondolta a bánatos asszony, milyen igazat mondott. Sereghyt a sok csapás és talán a zaklatás, hogy beteggyáiban sem hagyták nyugodni, gyöngye idegzetét teljesen kimerítette s **az esteli órákban meghalt.**

A rendőrség gyanusnak találta halálát s elrendelte felboncoltatását. A mi tegnap meg is történt.

A boldogtalan embert a szíve ölte meg.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint. Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 óratól 12-ig, délután 2 óratól este 7 óráig. **Este 7 óratól** a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

*** Az ellenzék képviselőjelölése a III. kerületben.**

A III-ik kerületben is megmozdul az ellenzék. Az új párt tagjai ma délután 3 órakor pártgyűlést tartanak a Bika szálló földszinti éttermében, oly célból, hogy a III-ik kerületben képviselőjelöltet állítsanak. A gyűlésre ez uton hívja meg a párt tagjait a vezetőség. — Ugyancsak ma délután 3 órakor ily célból gyűlének össze a Bika szálló dísztermében a III-ik kerületbeli függetlenségi és 48-as választó polgárok is. A két párt vezetősége közt folytatott megbeszélések után minden jel arra mutat, mindenik ellenzéki párt Szabó Kálmán ipar- és keresk. kamarai elnök személyét fogja jelölni, az új párt kitünő tagját, ki ekképpen a szövetkezett ellenzék jelöltje lesz. A jelölt programbeszédét nyomban a jelölés után a két párt egy összegyűlésén fogja elmondani.

*** Felolvasó-est a róm. kath. főgymnasiunban.**

Csütörtökön este ismét megnepesül a róm. kath. főgymnasium díszterme, felolvasó estére gyűl össze városunk intelligens közönsége. A fáradhatlan rendezőség most állítja egybe eme felette érdekesnek ígérkező este műsorát, azonban annyit már most elárulhatunk, hogy ezen felolvasó este egyike lesz a legérdekesebbeknek és a legsikerültebbeknek. Valóban csodálatra méltó az az agitálás, melyet a rendezőség, élén dr. Wolaffka Nándor püspökkel, ezen felolvasó estéek érdekében kifejt, hogy estéről-estére, érdekesnél-érdekesebb programmal léphessen hálás közönsége elé. — Ezen estére oly remek műsort állít össze, mely még a fővárosban is élénk feltűnést keltene. Sikerült megnyernie például a világhírű he-

Törlesztéses kölcsönöket

igen előnyös feltétel, gyors és pontos lebonyolítással csakis a rérgében fennáll Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet nyújt. Debrecenben, Hunyady-u. 17, a vasuti állomástól egyenesen bevezető uton. — Felvilágosítást személyesen vagy írásban készséggel ad.

igen előnyös feltétel, gyors és pontos lebonyolítással csakis a rérgében fennáll Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet nyújt. Debrecenben, Hunyady-u. 17, a vasuti állomástól egyenesen bevezető uton. — Felvilágosítást személyesen vagy írásban készséggel ad.

gedüművészt, *Munkácsy Jánost*, ki brillians technikájával, magas zenei készütségével s tudásával oly annyira elragadta vasárnap este is hangversenye zeneértő közönségét. Ez az Isten kegyelméből való művész *Tartini „Gruoll sonatáját”* s *Hauser Miksa „Hongroise”-t* adja elő ez estén zongora kíséret mellett. Majd *dr. Isoó János*, a rokonszenves s nagy tudású törvényszéki orvos olvassa fel „*Álom*” című dolgozatát, mely tudományos csevegés egymaga képes lenne egy egész estén át lekötöni a hallgatóság figyelmét s érdeklődését. Akik *Isoó* előadását, magasan szárnyaló stílját ismerik, bizonyára örömmel néznek eme kedvesnek és érdekesnek ígérkező felolvasás elé. — Utána *Pirkler Ernő*, városunk közkedvelt szavalója ad elő néhány humoros költeményt. Majd *Bognár Matild* kisasszony, zenedénk kiváló növendékének éneke következik, kinek énekművészetében már volt alkalmunk gyönyörködni. Az estét *Domanitzky Teréz* kisasszony gordonka-játéka zárja be. Az 5 gordonkaművészete oly általános kedveltségnek örvend, hogy méltán rekeszti be a nagystíliú estét. A valóban páratlan élvezetet nyújtó felolvasó-est teljes programját annak idején teljes egészében lefogjuk közzélni, biznyságául annak, hogy nálunk is lehet valamit produkálni, csak nem kell kimélni a fáradságot oly program összeállítására, mely teljesen kielégítse városunk intelligens és fejlett izlésű közönségét. Ezen felolvasó estére, melyet a legmelegebben ajánlunk olvasóink szíves figyelmébe, jegyek kaphatók holnap reggeltől kezdve a *Mihalovics-gyógyszertárban*.

* **Eljegyzés.** *Kovács Péter* földbirtokos fia, *Ferenc* tartotta eljegyzését *Nádudvaron* f. hó 7-én, *Demjén Lajos* földbirtokos kedves leányával *Erzsikével*. Az eljegyzéshez a nagykiterjedésű rokonság szerencsekívánatai fűződnek.

* **Az országos függetlenségi párt kiáltványa.** Az országos függetlenségi és 48-as párt megbízásából *Benedek János*, *Hajduböszörmény* képviselője manifesztumot szövegezett meg, melyet a párt több százezer példányban fog kiosztani a nép között. A kiáltvány, melynek szövegét tegnap a próbálták, ma fog megjelenni nyomtatásban.

* **Elhunyt postatiszt.** A következő gyászjelentést vettük: A debreceni I. számú posta- és távirat-hivatal tisztikara szomorodott szívvel tudatja, hogy szeretett kartársuk *Sereghy Sándor* posta- és távirat-tiszt felvő hó 8-án délután 1 órakor, rövid szenvedés után jobblétre szenderült. — Hült tetemei folyó hó 10-én délután 3 órakor fognak a *Hatvan-utcai* temetőbe örök nyugalomra tétetni. Nyugodjál békében feledhetetlen kartársunk.

* **Debreceni férfi karrierje.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, *Schafarzik Ferenc dr.* műegyetemi magántanárt, főgeológust és bányatanácsost kinevezte a budapesti *József-műegyetemen* üresedésben levő ásvány- és földtani tanszék nyilvános rendes tanárává. *Schafarzik Ferenc* 1854 március 20-án született *Debrecenben*. 1877-ben kapta meg középiskolai tanári diplomáját, 1881-ben pedig bölcsészeti doktori oklevelet szerzett. 1876-tól 1882-ig *Szabó Józsefnek* volt az asszisztense. Ekkor meghívták a magyar királyi földtani intézetbe, a melyben mostanig mint főgeológus működött. 1878-ban vitézül küzdött *Bosznia* okkupálásában. 1891 óta a műegyetemen a *technikai geológia* magántanára volt. 1886-ban a föld-

mivelési miniszter támogatásával *Déchy Mórral* bejárta a *Kaukázus* középső hegyláncait, *Dagesztánt*, a *bakui* petroleum területet és orosz *Örményország* egy részét. 1889-ben *Nápoly* vidékét tanulmányozta. 1891-ben a földművelésügyi miniszter tanulmányutra küldte *Svédországba* és *Norvégiába*, 1893-ban pedig *Görögországba*. Elkészítette 1896-ban a *Retyezát-hegységnek* geológiai térképét. Jelentékeny irodalmi tevékenységet fejtett ki a geológia terén. Művei német nyelven is megjelentek.

* **Rákosi Viktor jelölése.** A hajdunánási választókerület polgárai, mintegy hatezren, vasárnap délelőtt nagy gyűlést tartottak, melyen egyhangú lelkesedéssel újból *Rákosi Viktort* jelölték a kerület képviselőjéül. A népszerű képviselő ott mindjárt megtartotta beszámolóját, mely egyúttal programbeszéd is volt és viharos hatást keltett a hallgatóságban. *Rákosi Viktor* csütörtökön délelőtt *Hajdubádházon*, a választókerület egyik legnépesebb helységében tart programbeszédet. A képviselőt ott is nagy-nagy szeretettel és örömmel várják.

* **A debreceni vadásztársulat** jan. hó 12-én, csütörtökön délután öt órakor, a tüzoltó őrtanyán *Békéssy László* elnöklete alatt választmányi ülést tart. A tárgysorozat legfontosabb részét az a javaslat képezi, hogy a foglyok és a fácánokat a hideg tél folyamán rendszeresen etessék, nehogy elpusztuljanak.

* **A máv. altisztek** zártkörű téli táncvigalmukat f. év február hó 4-én, szombaton este tartják az állomási épület I-II. oszt. éttermeiben. A meghívók pár nap alatt ki lesznek bocsátva. A rendezőség mindent elkövet, hogy ez a mulatsága is jól sikerüljön és a táncolni szerető ifjak és szép leányok jól mulassanak s *Carnevál* herceg uralkodásából a máv. altisztek estélye emlékezetes maradjon a mulatni szerető ifjúságnak. Ha valaki meghívót tévedésből nem kapna és arra igényt tart, forduljon ez iránt a kör helyiségébe (*Ispotály-utca 1. sz.*), hol kérését készséggel teljesíti az elnökség.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el *Debrecenben*: *Rédei Irma* r. k. 4 éves, özv. *Boldog Kálmán* ref. 77 éves, *Tarfalusi Gyula* ref. 12 éves, *Widder Elek* r. k. 2 hetes, *Török Istvánné* ref. 31 éves.

* **Regényolvasóink figyelmébe.** Lapunk regénycarnokában most folyó regényünkből holnap jelenik meg az utolsó közlemény. Másnap, a csütörtöki lapban már megkezdjük új és érdekesítő regényünk közlését.

* **A boltiszolga büne.** A *Miklós P.* és társa cég üzletében mint boltiszolga szolgált *Ráskai Gyula* 15 éves suhanc gyerek. Mint ilyen, szabadon járt-kelt az üzletben, melyet ő arra használt fel, hogy a mihez könnyűszerrel hozzájutott, azt bizony elkezelte. Tegnap délután rendes munkája közben egy cipő akadt a kezébe, melyet a következő pillanatban a kabátja alá rejtett. Gazdája észrevette s a szolgát átadta a rendőrségnek.

* **Elveszett** Vasárnap a *N.-Péterfia-utcától* a *Neumann* üzletéig egy brostü, férfi arképpel. A szíves megtaláló jutalmat kap *Péterfia-u. 46. sz.*

* **Három panasz.** Tegnap hárman is emeltek panaszt, hogy záratlan helyen tartott ruháikat ismeretlen tettes elemelte. Az első, *Katz Sándor* hentes 25 korona, a második, *Szalkai Elek* szabó-segéd 12 korona, végül *Nagy Zsuzsánna* cselédleánytól 20 korona értékű ruhaneműt vittek el. Az ismeretlen tolvajokat a rendőrség keresi.

* **Zeneestély.** A Magyar testvérek zenekara ma este a *Hungária Kávéházban* változatos műsorral zeneestélyt tart.

* **A debreceni tüzoltótestület** a jövő hó során tartja meg közgyűlését. A közgyűlés előkészítésére a parancsnokság közelebb ülést tart.

* **Egy szép fehér** uszkar (puddli) tegnapelőtt — 7-én — veszett el; a megtaláló jutalomban részesítették. Cim a kiadóhivataltalban.

* **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme *Piac-utca 44. dr. Ulfalussy-ház*. Állandó fényképképzés a műterem kapujáratánál levő kirakatokban.

* Az angol királynő szálloda főnyes éttermében minden este zeneestély. A zeneestélyeken *Rácz Károly* és a Magyar Testvérek zenekara felváltva játszanak.

* **Villanylámpákhoz** új töltések érkeztek *Mentze* áruházába.

* **Báli** koztyúk, legyezők, crepe de chine, mousslin depoi, liberty, selyem, bársony és plüsch, plüssé fodrok minden színben, 15 és 25 cm. szélességben, legolcsóbban szerezhetők be *Bartha Kálmán* fűtési üzletében, városház-épület.

* **Gyenge, görvélykóros, vérszegény, tüdőbajra** hajlandó gyermekoknak legjobban ajánlható a *Mihalovits-féle* iztelen osukamájolaj, melyet, miután sem kellemetlen szaga, sem kellemetlen íze nincsen, szívesen vesznek be a gyermekek. Kapható *Mihalovits J.* gyógyszerházában, *Debrecenben*.

Mindenféle
nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

TÁVIRATOK.

A megfenyegetett miniszterelnök.

Budapest, jan. 9. A külügyminiszterium kérésére az amerikai hatóság letartóztatta *Vencelek István* magyarországi kivándorlót, a „*Fekete kéz*” rablósözövegtagját, a ki 2000 dollár erejéig megakart zsarolni gróf *Tisza Istvánt*, akit azzal fenyegetett meg, hogy karácsony előtt meggyilkolja a *Fekete kéz* egyik tagja, ha nem teljesíti a kérését.

Kecskemét tiltakozása a választás ellen.

Kecskemét, jan. 9. *Kecskemét* város 67 szóval 34 ellen kimondta, hogy a házfelosztást törvénytelennek tartja s az erre vonatkozó királyi felirat ellen tiltakozik.

A háború.

Pétervár, jan. 9. A cár 500 millió rubelt adott saját pénztárából a hajóhad céljaira.

Lengyel Zoltán letartóztatása.

Lázítással vádolt képviselő.

Háromszoros vád dr. Lengyel Zoltán ellen.

A chloppii hadiparancs kibocsátása idejében dr. *Lengyel Zoltán* volt országgyűlési

képviselő cikksorozatát irt, amelyben erős hangon nyilatkozott a parancsról, a királyról és a hadseregről. Emiatt aztán a királyi ügyészség a király megsértése, a hadsereg megsértése és a hadsereg ellen irányuló lázítás sajtóvétsége miatt pörbe fogta Lengyelt, akinek ügyében a főtárgyalást a mai napra tűzte ki a budapesti büntetőtörvényszék, mint esküdthibroság. A tárgyaláson Zsitvay Leó kuriai bíró elnökölt; a közvédat pedig dr. Magyar István királyi ügyész képviselte.

Dr. Lengyel Zoltán beadványban arra kérte a bíróságot, hogy napolja el a tárgyalást, mert mint képviselőjelölt kerületében kénytelen tartózkodni és védője Eötvös Károly szintén vidéken van. A bíróság, tekintettel arra, hogy a tárgyalások sorrendjén már bajos változtatni, a kérelmet nem teljesítette. Lengyel a mai tárgyaláson nem jelent meg, mire a királyi ügyész azt indítványozta, hogy a törvényszék rendelje a vádlott elővezetését. A bíróság az indítványt elfogadta, elrendelte az elővezetést, amit azonban nem lehetett fogantatni, mert Lengyel nincs a fővárosban.

Mikor a törvényszék kiküldöttje a bíróságnak jelentést tett, hogy a vádlott nem volt feltalálható, dr. Magyar István királyi ügyész azt indítványozta, hogy helyezze Lengyelt előzetes letartóztatásba. A bíróság egyelőre függőben hagyta a döntést.

Végül Lengyel Zoltán sajtóperében a törvényszék kimondta, hogy a tárgyalást elhalasztja. A törvényszék kimondta, hogy az előzetes letartóztatást mellőzi.

HIREK.

Éjjeli posta.

Halálos verekedés. (Éjjeli express tud.) A Vörösmarty-utca 27. számú házban halálos mérkőzés folyt le két fiatal suhanc között. A mérkőzés oka szerelem volt, a két fiu egy hölgybe volt szerelmes, aki csapodár volt és megcsalta egyiket a másikkal. Az egyik szerelmezt Valkó Károlynak hívták, a másikat Felek Lajosnak, a szívük hölgye, — a ki miatt halálos gyűlötséget tápláltak egymás ellen, egy házmesternek a leánya, a ki éjszaka kaput szokott nyitni a házbéli legényeknek. Ez a kapunyitogatás keserítette meg a két legény életét. — Ha Valkó jött haza kapuzárás után, Felek féltékenykedett, ha megfordítva állt a helyzet, akkor Valkó nem birt aludni egész éjszaka. — Tegnap is ugy történt a dolog. Valkónak nem volt pénze kapupénzre s úgy már tíz óra előtt tért haza a lakására. Megnézte a Feleknek az ágyát s ijedten látta, hogy a fiu nincs odahaza. Kilopódzott a sötét udvarba és várta haza az ellenfelét. Tizenegy óráig nem jött, 12 óráig sem jött. Valkó már majd odafagyott az udvar kövezetéhez, amikor végre egy óra után erősen megnyomták a csengőt. „Ez ő!” mondta izgatott hangon Valkó és látta, ahogy elsurran mellette a szép házmesterleány tolvajlámpással a kezében. A kapun csakugyan Felek jött be. A leány bezárta utána a kaput, azután összeölelkeztek, összeszókolódtak. Valkó nem bírta tovább nézni, kiugrott a rejtékhelyéből és a kezében éles késsel nekiment a diadamas ellenfelének. Érekes küzdelem fejlődött ki köztük. Felek is elővette a kését s a két legény vadul támadta, szurkálta egymást. Tíz percig tartott a véres verekedés. Akkor Valkó szíven szurta az ellenfelét, a ki egy pillanat alatt holtan rogyott össze. Valkót a rendőrök letartóztatták.

József főherceg állapota. (Éjjeli expr. tud.) Földméből táviratozzák, hogy József főherceg állapotában a tegnapi nap folyamán nem volt különös változás. Érverés 80, hőmérséklet 37.0. A ma reggel 9 órakor kiadott orvosi jelentés szerint a főherceg állapota a tegnapihoz képest ismét javult, a szívverés és hőmérséklet rendes, a szív működés kielégítő.

Halálos verekedés. (Éjjeli express tudósítás.) Ma éjjel két halálos verekedés volt a fővárosban. Az egyik a Vörösmarty-utca 57. számú házban levő korosmában történt. Nagyobb társaság mulatott a korosmában s valahogyan összeverekedtek. A korosmáros kiteszkolta a verekedőket az utcára, a hol a sötétben úgy szurták mellbe és fültövön Keszler Albert 21 éves asztalost, hogy az rögtön meghalt. A másik szurkálás a Koppányi-utca 7. szám alatti korosmában történt. Itt kártyázás közben veszett össze egy nagyobb társaság. Az összeveszésből verekedés támadt, amelynél Larer András gépészt valaki halántékon szurta. A két holttestet bevitték a bonctani intézetbe, a tetteseket pedig nyomozzák.

Gyermekgyilkosság a szülészeti klinikán. (Éjjeli express tudósítás.) Budapesten, a Baross-utcai szülészeti klinikának a folyosóján ma reggel Székely Brigitta 25 éves leányt a klinikán gyermekkel áldotta meg végzete. Alig hogy a világra jött a csecsemő, a bestiális anya azonnal fojtogatni kezdte. Egy apáca, a ki történetesen arra ment, kirántotta az ujszülött gyermeket a lelketlen anya kezéből, de már későn volt. Néhány pere múlva a gyermek meg is halt. Székely Brigittát, a ki súlyos betegen fekszik a klinikán, a rendőrség felügyelet alá helyezte.

Rablótámadás a Budakesziton. (Éjjeli expr. tud.) Wiederbold Hermann magánhivatalnok tegnap este Budakeszen szánt bérélt, hogy azon másodmagával Budapestre jöjjen. A budakeszi vámnál betértek a korosmába s néhány percig bennmaradtak. Mikor kijöttek a korosmából, rémülten vették észre, hogy a szán eltűnt. Wiederbold és a barátja erre gyalog indultak a város felé. Alig mentek azonban néhány száz lévésnyire, mikor hirtelen 6-7 ember rohant rájuk. Földre teperték a halálra rémült embereket, borzasztóan megverték őket, aztán elvették Wiederboldtól az aranyláncot és az óráját és elfutottak. A magánhivatalnok nagynehezen viszszaavánszorgott Budakeszre, kocsira ült s bejött a fővárosba és jelentést tett a rablásról a rendőrségnek, a mely keresi a zsványokat.

Budapesti bankár öngyilkossága Bécsben. (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből jelenti tudósítónk: Egy itteni szállóban tegnap egy Budapestről érkezett, körülbelül ötven éves uriember agyonlőtte magát. Az öngyilkos egy nagy budapesti bank főtisztviselője: a nevet a rendőrség eltitkolja, csak annyit árult el, hogy a keresztnéve Móric. Bécsben rokonai vannak, a kiket előre értesített megérkezéséről, de mire a rokonok a szállóba értek, a bank-képviselő már halott volt. Az öngyilkos, a ki nős ember s három gyermek atyja volt, a rokonok szerint szívbaja miatt lett öngyilkossá.

Anica.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

A grófnak természetesen végtelenül jó esett ez a nyilatkozat s Anicával együtt gyönyörűséggel gondoltak arra, hogy immár semmi akadály sem áll útjában az ő boldogságuknak.

A legnagyobb elégedettséggel beszélgettek éppen erről, mikor az inas jelentette, hogy a régi házmesterné van ott, aki bebocsátásért eseng.

— Bocsásd be, — mondta Harvai.

A szegény asszony, akit az elmúlt év erősen megtört, mikor belépett, odaszaladt Anicához, leborult előtte és zokogás közt tört ki ajkairól:

— Drága kisasszony, megtud-e nekem bocsátani.

— Keljen fel jó asszony — válaszolta Anica. Igaz, hogy nagy meggondolatlanságot követett el ellenem, de már régen megbocsátottam.

Tudom, hogy kegyességét úgy a drága kisasszony, mint a nagyságos urék éreztették velem. De hát én a kisasszony ajkairól akartam hallani a bocsánat szavait. Nagyot vétkeztem, elismerem. Ha módomban lenne, szeretném jóvá tenni a hibámat. Igaz, hogy a sors megbüntetett érte, mert a kit a legtöbb szeretettel melengtettem a szívemen, a fiamat ragadta el tőlem. Megbűnhődtem... És ha a kisasszony kegyes akar hozzám lenni, a lelkiismeretemen könnyíteni akar, könyörgök hozzá, kérem, mondja, hogy megbocsát nekem.

— Megbocsátok jó asszony.

A Borrai Géza anyja a ruháját csókolgatta örömeiben Anicának.

— Sőt tovább megyek jó asszony — mondta Anica. — Maga nagyon jól tudja, hogy akivel engem megakartak bosszulni, az én édes anyám volt... A sors ott is közbeszólt... Nem akarta, hogy a maguk bosszúja miatt azok szenvedjenek, a kik gondosan, szeretettel, irigylett melegséggel felneveltek s akik révén vagyoni jóléthez, nagy műveltséghez s ezen az alapon a legdrágább kincshez, az én szeretett vélegényemhez jutottam. Mind ez megtörtént... Édes anyám örök álmát alusza... Tudom, hogy maga családjával együtt nélkülözések közt él. Bebizonnyitom, hogy gyűlöletet nem érzek, megbocsátottam, sőt azt sem akarom, hogy az én egykori dadám nélkülözések között éljen. Minden hónapban husz koronát fog tőlünk kapni. Ezért egyéb kötelessége nem lesz, csupán az, hogy gondozni fogja az édes anyám sírját...

Hogy milyen öröm szállta meg a szegény tévedett és megtért asszonyt, azt kifejezni sem tudta. Ujra-odaborult az Anica lábai elé, csókolta a ruháját és lelkesülten rebegette:

— A jó Isten minden áldásával jutalmazza ezért a kegyességért a drága kisasszonyt.

(Vége köv.)

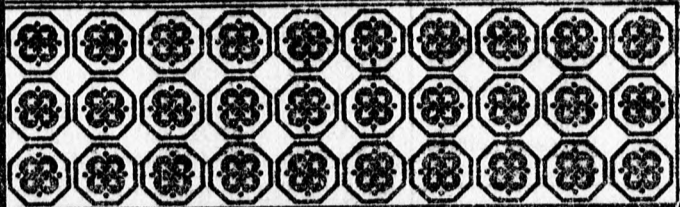
Pintér Gusztáv

ékszerész, Fiacz-utca
Balkszay-ház, fűtőszoba mellett.

Ékszer javításokat a legolcsóbban. Mindennemű ékszerek és zsebérek a legolcsóbb árban.

Ezüst sarkantyukat
mindenkor készletben tartok a legolcsóbban kapatok.

**MEGNYILT A
DEBRECENI
UJSÁG
NYOMDÁJA.**

Tisztelettel értesítjük Debrecen város és vidéke közönségét, hogy a Debreceni Ujság saját nyomdáját

a legmodernebb betűanyaggal
felszereltük

és azt a nagyközönség nyomdai szükségletének kiállítására megnyitottuk.

A Debreceni Ujság Nyomdája

gázmotor erőre, gyorsajtókkal, lapos és gömbölyű tömöntődével, a modern géptechnika leghatalmasabb vívmányával, Magyarország vidéki városaiban páratlanul álló

rotációs géppel

is fel van szerelve.

A nyomda összes anyaga a leghiresebb öntődék legmodernebb, vadonatúj gyártmánya.

A Debreceni Ujság Nyomdája elvállalja:

Iskolai könyvek	Évi jelentések	Reklámcedulák
Lapok	Körlevelek	Kereskedelmi és
Tudományos művek	Ét-, bor- és árlapok	üzleti nyomtatványok
Számlák	Arjegyzékek	Műsorok stb.
Folyóiratok	Vonalozott ívek	kiállítását.
	Gyászlapok	

Meghívók, gyönyörködtető táncrendek, egybekelési jegyek, névjegyek a legszebb kiállításban.

Falragaszokat a legmodernebb faragású betűkkel állítjuk ki.

Nyomtatványokhoz szükséges minden válfajú papírból raktárt tartunk.

Vidéki megrendeléseket különös gondtal gyorsan és pontosan kiállítva szállítjuk.

A n. é. közönség szives bizalmát és megrendelését kérve maradunk tisztelettel:

DEBRECENI UJSÁG NYOMDÁJA

Tulajdonos: **THAN GYULA.**

Nyomtatványok felvételi irodája: **FÓTÉR, LAMPRECHT-palota,**
a Debreceni Ujság kiadóhivatalában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozódásra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

EGY FIATAL fess szöke úr egy magános 18-20 éves urhölgy ismeretséget keresi. Levelek „Bibor” jelige alatt a kiadóba kéretnek.

SZÖKE HAJU, KÉK SZEMŰ tudassa címét R. J.-vel.

„TITOKTARTÁS B. L.” levele van.

„STOKFISCH” levele van.

Ajánlat.

PÉNZKÖLCSÖNT KEZESSEL, vagy kezes nélkül esetleg azonnal, ház és földbirtokra kedvező feltételek mellett, gyorsan folyósítást; drága kamatu kölcsönöket felcserél négyes kamatra Héry bank irodája, Debrecen Egyház-tér 3 sz. Nagy templom mellett.

Debreceni első elektrotechnikai vállalat, Távbeszélő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villamvilágítás és orvátvitelrejelzőtelepek, tűzjelzők, vizálási mérők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnikai szakmába vágó berendezések és javításokat FÖLDVÁRI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 169. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges minden, nemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati-Physikai készülékek és telepek raktára. Kívánatra árjegyzéket ingyen, új töltésű vilamos zseblámpák érkeztek.

FEHÉRNEMŰ varrónő, ruha varráshoz is ért, ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyukvarrást, javítást elvállal. Erzsébet-utca 63 sz.

HÖLGYEK tanácsot és segítyt nyerne, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Czim a kiadóban.

A VIÁGHYRŰ MARTELL Cognac, J V F. Martell Debrecen és vidéke részére főraktár Váray József kereskedésében.

NEMET ÉS MAGYAR nyelvben jártas nő jó írással irodába ajánlkozik. Cim a kiadóban.

HONVÉD UTCA 62 sz. ház egész udvarra kiadó.

TISZTÁN KEZELT hegyi vörös, fehér és kerti bork a legjutányosabb árban kaphatók. Eötvös-utca 66.

DISZNÓOLÉSRE rizkása 14 kr.-tól, valamint saját darálású fűszerek a legolcsóbban beszerezhetők Kertész Miklós üzletében Csapó utca és kenyérbizsák sarkán.

KIADÓ AZONNAL Kossuth utca 6. számú házban az udvarban két szobás lakás. Értekezhetni Kaszanyitzky Endrénél.

SZABNI TANITOK 10 koronaért. Cim a kiadóhivatalban.

A KOSSUTH UTCA 15 számú háznál egy üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni Dr. Kiss György ügyvédnél. Hatvan-utca 17.

SZEGEDI PAPRIKA különlegességek NAGY RAKTÁRA Lindenfeld J. Jenő fűszer és gyarmatáru nagykereskedésében Városház-u, 2

SZECSKAVÁGÓ járgánnyal lőerőre berendezve szalmát, zsúpot és bármiféle takarmányt gyorsan és rövid idő alatt levág, jutányos árért. Eötvös-utca 66. szám alatt. Úgyanott a szecska kis és nagy mennyiségben kapható jutányosan.

SZECSKAVÁGÓK kézi hajtásra jutányos árban kaphatók Kovács Gyula vasúzletében. Bika szálloda mellett.

KÉT SZOBÁS lakás minden órán kiadó. Péterfia 2 szám.

70 KR. egy óra tisztítás és javítás Pintér Dezső órásnál, tanuló felvétetik.

ELADÓ ÖT HOLD ondódi föld, tudakozódní Klein Testvérénél Dégenfeld tér.

Eladás.

EGY NAGY hetes kassza és jó karban levő irodabereendezés eladó. Hunyadi-utca 21.

KIS SZEKER olesón eladó. Gyöngyvirág-u 5 sz.

Kereslet.

ÜGYES detailista segédet és egy irodai gyakorlatnokot keresek. Uilmann Salamon fűszer- és csemege kereskedő, Piacz-utca 70.

KERESTETIK szoptatós dalyka aki saját otthonába elvállalja a gyermeket, jelentkezni kell Nyomatató-utca 6, szám, szülésznőnél.

HASZNÁLT íróasztal megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

JÓ CSALÁDBÓL való tanuló felvétetik Fazekas Kálmán fűszerüzletében Hatvan-utca.

GÉPKÉZELŐ felvétetik. Teleki-utca 100.

JÓGHALLGATÓ NEVELŐI vagy istruktori állást keres intelligensebb izr. családnál. Ajánlatok „lelkiismeretes” jeligével kiadóba kéretnek.

KERESÉK megvételre egy jó karban levő pianót vagy zongorát. Az ajánlatok R. L. jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők.

EGY JO munkás fiatal borbély segédet azonnali belépésre keresek Paul Péter Petőfi-tér 4 sz.

MÁJUSRA keresek Miklós vagy Szt.-Anna részén bérbe egy házat vagy 3 szobás lakást. Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a „DEBRECENI ÚJSÁG” részére a kiadóhivatalban, Lamprecht-ház. Piacz-u. 42

1847—1904 g.

Eladó akácfa.

A debreceni ref. egyház tulajdonát kepező az ugy nevezett szegények malma telke után eső, földterülete mesgye vonalási a nagy Czuczaba, a mátai utszélen, a Búrai András volt tanyája mellett, mintegy 80 darab 20-22 éves élő Akácfa részletenkint árveréseni eladása elrendeltetvén, az árverés folyó hó 12-én azaz csütörtökön dél előtt 11 és 12 óra között a föld területén fog megtartatni.

Debrecen 1905 január hó 7 n.

Otrokocsi Véghe János

Debreceni ref. egyház gazdasági gondnoka.

Ugy tényleges, mint

Tartalékos tiszték

a legelegánsabban és szabályszerűen a legjobb kivitelben szereltetnek fel,

Prelovszky András

elsőrangukatonai és Polgári szabó üzletében
Debrecen, Kossuth-utca 4.

Farsangi idényre

selymekben, áttört szövetekben, francia batisztokkap legújabb kivitelben érkeztek,
ASZTALOS JÓZSEF
áruházába, Kossuth-utca 4. szám.

Az üzlet teljes felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS Szifft Aladár

Piacz-utca 24.
Divat és Béli Szövetek, Selyem batisztok, Himzett Moul, Delének, Mosó árúk, Kendők, Fehérművek, fűzők, Nyakkendők, Kesztyők stb. Szabó kellékek és rövid árúk minden áron

végkiárusítatnak.
Az üzlet helyiség kiadó.

Alkalmi ajándékok

Zsebkendő, ING, Nyakkendő, Gallér, Kézeltő,

Harisnyák, **

Kötények ***

Kávés terítékek.

Függöny, Szőnyeg, Pamlag, ág- és asztalterítők, Kocsi takarók.

nagy választékban kaphatók

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár